

Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin “İngilizce” ve “İngilizce Öğrenmeye” Yönelik Metaforik Algıları

The Metaphorical Perceptions of Preparatory Program Students for “English” and
“Learning English”

Hülya Pehlivan*

Zeynep Şen Akçay**

Nilay Neyişçi***

To cite this article/ Atf için:

Pehlivan, H., Şen Akçay, Z. ve Neyişçi, N. (2020). Hazırlık sınıfı öğrencilerinin “İngilizce” ve “İngilizce öğrenmeye” yönelik metaforik algıları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 8(2), 665-685. doi: 10.14689/issn.2148-624.1.8c.2s.11m

Öz. Bu araştırmanın amacı Hacettepe Üniversitesi İngilizce hazırlık sınıfında İngilizce eğitimi alan öğrencilerin “İngilizce”ye ve “İngilizce öğrenme”ye yönelik metaforik algılarını belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda öğrenim görmekte olan 60’ı kız, 47’si erkek olmak üzere toplam 107 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri “İngilizce/İngilizce öğrenmekgibidir. Çünkü” biçiminde ifade edilmiş bir açık uçlu anket yoluyla toplanmıştır. İçerik analizi kullanılarak yapılan incelemeler sonucunda katılımcılar “İngilizce”ye ilişkin 96, “İngilizce öğrenme”ye ilişkin 102 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Ayrıca, öğrenciler “İngilizce” için sekiz farklı kavramsal kategori oluştururken, “İngilizce öğrenme”ye ilişkin on farklı kavramsal kategori oluşturmuşlardır. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce’ye ve İngilizce öğrenmeye yönelik geliştirdikleri metaforik algıları büyük ölçüde olumludur ve bu öğrenciler İngilizce öğrenmenin kaçınılmaz bir gerçek olduğununun da farkındadırlar. Öğrencilerin metaforik algılarının olumlu olması hem dili zenginleştirmekte hem de öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce, İngilizce öğrenmek, metafor, metaforik algılar, İngilizce öğrenmeye yönelik metaforik algılar

Abstract. The aim of this study is to determine the metaphorical perceptions of English Preparatory Program (EPP) students towards “English” and “Learning English”. In the study group, there are 107 university students (60 female and 47 male) attending EPP in 2017-2018 academic year at Hacettepe University School of Foreign Languages. The data were collected through an open-ended questionnaire, which is expressed as “English/ learning English is like ... because...”. According to the findings, participants produced 102 valid metaphors for “English” and 96 for “learning English”. Metaphors were integrated into 8 conceptual categories for “English” and 10 conceptual categories for “learning English”. According to the results, metaphorical perceptions of EPP students towards English are generally positive and students are aware that learning English is an inevitable necessity. The positive metaphorical perceptions of students both enrich the language and facilitate learning.

Keywords: English, Learning English, metaphor, metaphorical perceptions, metaphorical perceptions for learning English

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 24.05.2019

Düzeltilme Tarihi: 28.02.2020

Kabul Tarihi:15.04.2020

* Hacettepe Üniversitesi, Türkiye, hulyapeh@hacettepe.edu.tr ORCID: 0000-0001-6772-8125

** Hacettepe Üniversitesi, Türkiye, zeynepesen@hacettepe.edu.tr ORCID: 0000-0001-9025-2196

*** Sorumlu Yazar / Correspondence: Hacettepe Üniversitesi, Türkiye, nilbasar@hacettepe.edu.tr ORCID: 0000-0002-9360-5337

Giriş

Her birey belli bir toplum ve o toplumun ürettiği kültürün içine doğar. Kültürün vazgeçilmez unsurlardan biri olan dil ise bireyler arasında anlaşmayı sağlayan toplumsal bir sistemdir ve belli bir toplumda yaşayan bireylerin duygu, düşünce, ihtiyaç ve deneyimlerini açıklamak veya iletmek için kullandıkları sözlü ve yazılı semboller kümesi (Arıbaş ve Tok, 2004) olarak kabul görmektedir. İnsanlar dili, duygu, düşünce, deneyim ile kültürel değerlerin öğrenilme ve öğretilmesinde etkili bir araç olarak kullanmaktadırlar. Literatürde, dünya üzerinde yaklaşık 7000 dilin konuşulduğu ve bu dillerin %96'sının dünya nüfusunun %4'ü tarafından kullanıldığı kaydedilmiştir (Demirel, 2015). Günümüzün değişen ve dönüşen koşullarında, toplumlar arası iletişim, etkileşim ve ticaretin kaçınılmaz bir hal alması gereğince toplumlar arasında yaşayan insanların en az bir yabancı dile hakim olmaları durumu ön plana çıkmıştır.

Yabancı dil öğretiminin temel amacı hedef dili doğru ve uygun bir biçimde kullanarak o kültürün insanlarıyla etkili bir iletişim kurabilecek bireyler yetiştirmektir (Altundağ, 2014). Yabancı dilde etkili iletişim kurmayı etkileyen pek çok etmen bulunmaktadır. Bunlar; cinsiyet, zekâ, öğrenme yetisi, öğrenme stratejileri, öğrenme isteği veya isteksizliği, kişisel merak, empati, etkileşim, sabır, etnik faktörler, tutum ve inançlar gibi unsurların yanı sıra çekingenlik, içedönüklük ya da dışa dönüklük, özgüven, dil becerilerinde başarılı olma, kelime dağarcığı, dil bilgisi, telaffuz, tonlama, vurgulama ve anadilden aktarım gibi unsurlardır (Brown, 1973; Demirel, 2000; Karatay ve Kartallıoğlu, 2016; Mehdiyev, Uğurlu ve Usta, 2017; Nazari ve Allahyar, 2012; Polat, 2015; Tunçel, 2014). Ayrıca, motivasyon, kaygı ve kararlılık da yabancı dil öğrenmeyi etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Motivasyon yabancı dil öğrenmede etkili bir içsel unsurdur (Biçer, 2016; Tunçel, 2014) ve motivasyon eksikliği yabancı dil öğrenmeyi olumsuz bir şekilde etkilerken (Acat ve Demiral, 2002; Brown, 1973) yeterli düzeyde motivasyon ise öğrenmeyi kolaylaştırmakta ve hedefe ulaşıncaya kadar çabalamasını sağlamaktadır (Dişlen, 2013; Dörnyei, 1994; Ekiz ve Kulmetov, 2016; Long, Ming ve Chen, 2013; Takahashi, 2018; Ushida, 2005; Vibulphol, 2016; Wong, 2014). Yabancı dil öğrenmeyi etkileyen diğer bir etmen ise kaygıdır ve düşük düzeyde kaygının yanı sıra aşırı derecede kaygılı olmak yabancı dil öğrenmeyi olumsuz etkilemektedir (Aydın ve Zengin, 2008). Yabancı dil öğrenmede kararlılık da önemli bir unsurdur ve sonuç alınca kadar istikrarlı bir şekilde çalışma sonucunu doğurmaktadır.

Literatür incelemesinde, İngilizce'nin en çok kullanılan dillerden biri olduğu ve dünya üzerinde yaklaşık 427.000.000 kişinin çeşitli sebeplerle İngilizce kullandığı kaydedilmiştir (Demirel, 2015). İngilizce'nin ülkeler ve insanlar arasında bu kadar önemli olmasının sebepleri arasında uluslararası bir işlevinin ve geçerliliğinin olması, kısaca uluslararası anlaşmaların ve ticaretin dili olması, bilimin dili olması, kişinin İngilizce konuşulan ülkeler içerisinde geçici veya sürekli bulunma zorunluluğunun olması, mesleki yaşam içerisinde terfilerde önemli bir etmen olması, bireylerin özel hedefleri arasında olması, bireyin kendini geliştirme isteğine hitap etmesi ve kişilerin öğrenim gördükleri okulların eğitim programlarında zorunlu ders olarak yer alması gibi etmenler yer almaktadır (Aydın ve Zengin, 2008; Brown, 1973; Demirel, 2015; Ekiz ve Kulmetov, 2016; Takahashi, 2018). Belirtilen nedenlerden dolayı Türkiye'de de yabancı dil olarak genellikle İngilizce tercih edilmiş ve üniversite eğitimiyle birlikte yaklaşık 10 yıl süreyle ve yaklaşık 700-800 saat yoğun bir şekilde İngilizce dil eğitimi yapılmış olmakla birlikte istenilen düzey ve kalitede bir ürün elde edilememiştir (Arslan ve Akbarov, 2010; Yılmaz, 2013). Bu başarısızlığın ardında öğretmenlerin donanımının yanı sıra öğrencilerin ilgisi, motivasyonu, dili öğrenmeye zaman ayırması, dersin işlenişinde uygulanan yöntem, ders araç ve gereçleri ile öğrenme ortamlarının İngilizce öğrenmede öğrenci başarısını etkileyen önemli

unsurlar olduğu düşünülmektedir (Aktaş, 2005; Tok, 2010). Ayrıca, ülkemizde, özellikle yükseköğretim kapsamında yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı yabancı dil olarak daha çok İngilizce eğitimi tercih edilmektedir. Bu bağlamda, İngilizce eğitimi için İngilizce eğitim ortamlarında bulunan öğrencilerin “İngilizce öğrenme”yi nasıl algıladıkları metaforlar yoluyla incelenmeye çalışılmıştır.

Metafor, Yunanca, değiştirmek anlamına gelen “meta” ile aktarmak anlamına gelen “pherein” sözcüklerinin bir araya gelmesinden oluşmakta (Levine, 2005; Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013) ve “bir yerden başka bir yere götürmek” (Yalçın ve Erginer, 2012) ya da “bir kavramsal ifadeyi başka bir kavramsal ifade ile anlatmak” (Kövecce, 2002) anlamına gelmektedir. Lakoff ve Johnson (2005) da metaforun özünün bir şeyi başka bir şeye göre anlamak ve deneyimlemek olduğunu vurgulamıştır. Diğer bir deyişle metafor, bir kavramın, durumun ya da nesnenin doğrudan kendisiyle değil, bir başka kavram ya da nesne kullanılarak dolaylı yoldan anlatılmasıdır (Akbaba Altun ve Apaydın, 2013). Metafor, benzer ya da bilinen bir alandan yeni ve çoğunlukla bilinmeyen ya da az bilinen bir alana bilgi transferi olarak tanımlanmaktadır (Özdemir, 2012). Bir kavramı anlatmak için başka kavramlar kullanmak temeline dayalı olan metaforlardan anlamı kuvvetlendirmede, dili zenginleştirmede ve düşünceleri dilsel eylemlere en etkili şekilde dönüştürmede yararlanır (Yalçın ve Erginer, 2012). Metafor kullanmak dilsel, anlamsal ve bilişsel boyutları içeren bir sistem olarak düşünülebilir (Pehlivan ve Köseoğlu, 2017). Yapılan çalışmalar sonucu metaforların kullanım alanının sadece anlatım dilinin zenginleştirilmesi olmadığı, bireylerin farklı kavramları veya olguları zihinlerinde canlandırma ve düşünce ağını genişletme işlevinin de yerine getirdiği belirlenmiştir (Korkut ve Keskin, 2016). Strenski'nin (1989) de belirttiği gibi metaforlar düşünceleri yansıtmakta, şekillendirmekte ve nihayetinde insan davranışlarını belirlemekte ve onlara yön vermektedir. Bu nedenle, işlem öncesi dönemde gelişmeye başlayan metaforlar okul öncesinden başlayarak tüm eğitim kademelerinde kullanılmalıdır (Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013).

Metaforlar öğrenme ve öğretme amacıyla kullanılacak güçlü araçlardan biridir (Pehlivan ve Köseoğlu, 2017) ve bireyin bilinçaltındaki kavramları ortaya çıkaran benzeşmeye dayalı bir yöntemdir (Neisser, 2003). Metafor bir algı aracıdır (Arnett, 1999) ve bireyler bu algı yoluyla karmaşık eğitimsel kavramlara daha hakim olabilmektedirler (Thomson, 2016). Zihinsel algıları ifade etmenin bir çeşidi olan metaforlar (Yalçın ve Erginer, 2012), öğrencilerin yeni bilgileri zihinlerinde var olan şemaya yapılandırarak eski bilgileriyle bağlantılandırılmalarına sebep olurlar (Arslan ve Bayrakçı, 2006). Metaforlar, söylenmek isteneni daha az sözcükle daha vurgulu bir biçimde ifade etmeyi kolaylaştırmakta ve bireyi yaratıcı düşünmeye, hayal kurmaya, kendi yaşantısı içindeki bilgiyi anlamlandırmaya yöneltmektedir (Akbaba Altun ve Apaydın, 2013, Ertürk, 2017). Metafor eğitim öğretim açısından ele alındığında iki olgu, olay ya da nesneyi karşılaştırarak, birinin bilinen özelliklerinden hareketle diğerinin bilinmeyen özellikleri hakkında karar verme işlemi olarak tanımlanmaktadır (Polat, Apak ve Akdağ, 2013). Sonuç olarak, metaforlar; toplumlar, gruplar ve bireyler için öğrenmede ve bilgiyi yeniden düzenlemede oldukça etkilidir (Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013) ve bu özellikleri dikkate alınarak gerekli oldukları yer ve durumlarda özenle kullanılmalıdır denilebilir.

Alanyazın incelendiğinde, öğrenme ve öğretme kavramına ilişkin (Alger, 2006; Martinez, Saulea ve Huber, 2001; Wegner ve Nugles, 2015), öğretmen kavramına ilişkin (Cerit, 2008; Ekiz ve Koçyiğit, 2013; Saban, Koçbeker ve Saban, 2006; Yılmaz, Göçen ve Yılmaz, 2013), öğretmenlik ve öğretmenlik mesleği kavramına ilişkin (Gür, 2012; Koç, 2014), öğrenci kavramına ilişkin (Saban, 2009), öğretmen ve öğrenci kavramına ilişkin (Aydın ve Pehlivan, 2010) çalışmalarla karşılaşılmıştır. Ancak, yabancı dil öğrenmeye, özellikle de İngilizce öğrenmeye (Ahkemlioğlu, 2011; Başaran Ugur ve Baysal, 2017; Hongqin ve Jianbin, 2008;

Nikita ve Furuoka, 2008) yönelik çalışmaların yetersiz olduğu gözlenmiştir. Gömleksiz (2013), Aktekin (2013), Limon (2015), Bektaş (2017) ve Erdem (2018) tarafından yapılan çalışmalar bu alanın nadir örneklerindedir. Örneğin Gömleksiz (2013), İngilizce öğretmen adayları ile yürüttüğü yabancı dile ilişkin metafor çalışmasında “gelecek, gereklilik, güç, keyif, seyahat, ümitsizlik, zorluk ve sömürgecilik” kategorilerine ulaşmıştır. Aktekin (2013), Yabancı Diller Yüksekokulunda 30 öğretim elemanı ve 156 öğrencinin katıldığı metafor çalışmasında İngilizce öğrenmek kavramını metaforlar yoluyla incelemiştir. Limon (2015) ve Bektaş (2017) lise öğrencilerinin bir yabancı dil olarak İngilizceye yönelik metaforik algılarını belirlemeye çalışmıştır. Erdem (2018) ise üniversite öğrencilerinin İngilizceye ilişkin metaforik algılarını cinsiyet, fakülte ve lise türü değişkenlerine göre incelemiştir. Yapılan incelemeler özellikle ülkemizde İngilizce ve İngilizce öğrenmeye yönelik metaforik çalışmaların yetersiz olduğu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada, yoğun bir şekilde İngilizce eğitimi alan kişiler üzerinde çalışılmış ve alana katkı getirmesi düşünülmüştür.

Araştırmanın Soruları

Bu çalışmada üniversitede hazırlık düzeyinde sadece ve yoğun bir şekilde İngiliz dili eğitimi alan öğrencilerin “İngilizce” ve “İngilizce öğrenme” kavramlarına ilişkin metaforik algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada, metaforlar aracılığıyla öğrencilerin bir yabancı dil olarak İngilizceye yükledikleri anlamlar, İngilizce öğrenmeye yönelik duygu ve düşünceleri ile İngilizce öğrenmeye yönelik bakış açılarını ortaya çıkarmak hedeflenmiştir. Böylelikle öğrenci merkezli bir dil öğretiminin sağlanabilmesi için öğretim programları ve öğretme-öğrenme süreçlerinde öğrencilerle ilgili dikkate alınması gereken önemli unsurların ortaya çıkarılması beklenmektedir. Araştırma sorularına aşağıda yer verilmiştir:

1. Yabancı diller hazırlık sınıfı öğrencilerinin “İngilizce” ve “İngilizce öğrenme” kavramlarına ilişkin ortaya koydukları metaforlar nelerdir?
2. Yabancı diller hazırlık sınıfı öğrencileri tarafından ortaya konan bu metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?
3. Yabancı diller hazırlık sınıfı öğrencileri tarafından ortaya konan bu metaforlar ve ortaya çıkan kategoriler bağlamında, İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin algıları nasıldır?
4. Yabancı diller hazırlık sınıfı öğrencileri tarafından ortaya konan bu metaforlar ve ortaya çıkan kategoriler bağlamında, kayıtlı olunan bölüm ve cinsiyet değişkenine göre İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin algıları nasıldır?

Yöntem

Öğrencilerin metaforik algılarının belirlenmesine yönelik bu araştırma nitel bir çalışmadır. Nitel araştırmalarda farklı bakış açılarını ve nedenlerini anlamak, kavramlara yüklenen farklı anlamları paylaşmak, yaşananların öznel olarak anlamlandırılmasını ve yapılandırılmasını keşfetmek amaçlanır (Berg ve Lune, 2015). Başka bir deyişle bir olgunun ne anlama geldiğini belirlemeye yönelik araştırmalardır (Merriam, 2013). Bu çalışmada nitel yöntemlerde sık kullanılan desenlerden biri olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji, araştırmacının kişisel yargılarının farkında olarak, katılımcıların deneyiminin altında yatan anlamı keşfetmek, temel yapıyı ortaya çıkarmak için kullanılan bir yoldur (Merriam, 2013). Fenomenoloji deseni, aslında, bireylerin farkında olduğu ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığı olgular

üzerine odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce ve İngilizce Öğrenmeye yükledikleri anlamlar ve bu anlamlara neden olan temeller ortaya çıkarılmak istendiğinden fenomenoloji deseni tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda 2017-2018 öğretim yılında İngilizce hazırlık sınıfında öğrenim gören 60 kız ve 47 erkek olmak üzere toplam 107 üniversite öğrencisi yer almaktadır. Cinsiyet ve kayıtlı oldukları fakültele göre çalışma grubunda yer alan öğrencilere ilişkin bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1.

Cinsiyet ve Kayıtlı Oldukları Fakültele Göre Çalışma Grubu (n=107)

Fakülte	f			%
	Kadın	Erkek	Toplam	
Mühendislik Fakültesi (MF)	18	19	37	34.6
İktisadi İdari Bilimler Fakültesi (İİBF)	13	10	23	21.5
Edebiyat Fakültesi (EF)	8	7	15	14.0
Hemşirelik Fakültesi (HEMF)	6	5	11	10.3
Eğitim Fakültesi (EGF)	4	1	5	4.7
Fen Fakültesi (FF)	3	3	6	5.6
Spor Bilimleri Fakültesi (SBF)	4	1	5	4.7
Güzel Sanatlar Fakültesi (GSF)	1	1	2	1.9
Meslek Yüksek Okulları (SBMY-SMY)	2	0	2	1.9
Hukuk Fakültesi (HUF)	1	0	1	0.9
Toplam	60	47	107	100

Tablo 1 incelendiğinde öğrencilerin 10 farklı fakültede kayıtlı oldukları görülmektedir. Çalışma grubunda en fazla yer alan öğrencilerin Mühendislik Fakültesi’ne (%34,6), en az yer alan öğrencilerin ise Güzel Sanatlar Fakültesi (%1,9), Meslek Yüksek Okulları (%1,9) ve Hukuk Fakültesi’ne (%0,9) kayıtlı olduğu görülmektedir. Farklı fakültelerden öğrencilerin çalışma grubunda yer verilerek, grubun heterojen yapıda olması sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, uygulamalar esnasında, yabancı uyruklu öğrencilerin bu uygulamadan muaf tutulması sağlanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında “İngilizce ve İngilizce Öğrenmeye İlişkin Metaforik Algı Formu” formu kullanılmış ve öğrencilerden “İngilizce/İngilizce öğrenmek ... gibidir. Çünkü ...” cümlelerini kendi düşüncelerine uygun olarak tamamlamaları istenmiştir. Araştırmanın amacı kapsamında hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce ve İngilizce öğrenme algılarının metaforlar aracılığı ile belirlenmesine uygun olarak düzenlenen ve araştırmacılar tarafından uygulanan bu formda birinci bölümde çalışmanın amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler yer alırken, ikinci bölümde ise İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin metaforlarık algıları belirlemeyi içeren sorular yer almaktadır. Metafor elde etmek için kullanılan bu soru kalıpları ile oluşturulan form, ayrıca araştırmanın algısal kavramlar elde etme açısından sınırlılığını oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Nitel çalışmalarda veriler genellikle görüşme, gözlem ve doküman incelemesi gibi nitel yöntemlerle toplanır (Merriam, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Kullanılan bu yollar sayesinde doğal ortamında, gerçekçi ve bütüncül olarak mevcut algıları ve olayları keşfetmek ve anlamak mümkün olur (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmanın verileri “İngilizce” ve “İngilizce Öğrenme” ye İlişkin Metaforik Algı Formu” aracılığıyla toplanan, öğrencilerin ürettikleri metaforlar ve nedenlerinden oluşmaktadır. Veriler öğrencilerin kendilerini daha rahat hissetmeleri ve içtenlikle metaforlarını oluşturarak nedenleri sunabilmeleri için, alışkın oldukları ortam olan sınıflarında toplanmıştır. Öncelikle çalışmanın amacıyla ilgili öğrencilere açıklama yapılmıştır. Metafor çalışmaları kısaca açıklanmış ve metafor üretmeye örnekler verilmiştir. Katılımın gönüllü olduğu vurgulanarak, katılan öğrencilerin kimlik bilgilerinin istenmeyeceği ve sonuçların yalnızca bilimsel araştırma amacıyla kullanılacağı açıklanmıştır. Verilerin toplanması 2017-2018 bahar döneminin ortasında gerçekleştirilmiş ve uygulamalar tüm sınıflardaki ortalama 10 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırmanın amacına uygun olarak elde edilen verilerin analizinde tümevarımsal tekniklerden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinin temel amacı, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Ayrıca içerik analizinde, betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler daha derin bir işleme tabi tutulmakta ve betimsel yaklaşımla fark edilmeyen kavram ve temalara bu analizle ulaşılabilir (Taşgın ve Köse, 2015; Yıldırım ve Şimşek, 2011). İçerik analizinde sırasıyla kodlama ve ayıklama, örnek metafor imgesi derleme, kategori geliştirme ve geçerlik ve güvenilirliği sağlama basamakları izlenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Kodlama ve ayıklama

Bu aşamada çalışma grubunun oluşturduğu metaforlar incelenmiş ve metafor özelliği taşımayan metaforlar ya da gerekçesi açıklanmadığı için anlamlı olmayan metaforlar analize alınmamıştır. Araştırmanın daha anlaşılabilir ve yorumlanabilir metaforları ise araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Ardından katılımcılar tarafından üretilen metaforların her biri araştırmacılar tarafından kodlanmıştır.

Örnek metafor imgesi derleme

Bu aşamada, geçerli metaforlar bilgisayar ortamında sıralanarak araştırmacılar tarafından bağımsız olarak incelenmiş ve göze çarpan metaforlar ve açıklamalarından örnekler seçilmiştir. Metafor örnekleri ve açıklamalara katılımcılara verilen kodlar kullanılarak bulgularda yer verilmiştir. Metaforları üreten katılımcılar kayıtlı oldukları fakültelere göre verilen harfler ve cinsiyetlerine göre araştırmacılar tarafından verilen sayılarla kodlanmıştır. Örneğin Fen Fakültesine kayıtlı olan bir katılımcı FF, cinsiyeti kadın ise K ve veri listesindeki sırasına göre ile ifade edilmiştir (FF, K1).

Kategori geliştirme

Araştırmacılar tarafından incelenen metaforlar açıklamaları ile birlikte ele alınarak kategorize edilmiştir. Benzer anlamları ifade eden, benzer algıları ortaya koyan yanıtlara aynı kategori içerisinde yer verilmiştir. Katılımcılar İngilizce kavramına ilişkin geçerli 96 metafor üretmişler ve bu metaforlar sekiz kategori altında toplanmıştır. Katılımcılar İngilizce öğrenme kavramına ilişkin geçerli 102 metafor üretmişler ve bu metaforlar İngilizce için sekiz kategori İngilizce öğrenmek için on kategori altında toplanmıştır. Tanımlanan kategoriler arasında iki kategori İngilizce kavramı için ve iki kategori İngilizce öğrenme kavramı için, metaforların gerekçelerine dayanılarak olumsuz anlam taşıyan kategoriler olarak tanımlanmıştır. Bazı durumlarda aynı metafor ifadeleri, açıklamalarıyla incelendiğinde farklı anlamları işaret ettiği için farklı kategorilere yerleştirilmiştir. Örneğin “su” metaforu, bir örnekte süreç kategorisi ile ilişkilendirilirken, bir başka örnekte gereklilik kategorisi altında yer almıştır.

Geçerlik ve güvenilirliği sağlama

Bu çalışmada geçerliği sağlamak amacıyla; öncelikle metaforların analiz süreci sistematik hale getirilmiş ve detaylı olarak açıklanmıştır. Bu sayede ulaşılan kategoriler geçerliğe kanıt oluşturmak üzere katılımcıların doğrudan ifadelerinden derlenen örnek metafor ve açıklamalarla birlikte sunulmuştur. Çalışmanın güvenilirliğini sağlamak için ise iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Bunun için iki araştırmacı tarafından tüm metaforlar birbirinden bağımsız olarak kategorilendirilmiş ve araştırmacıların arasındaki görüş birliği ve görüş ayrılıklarının belirlenmesi için Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen kodlayıcılar arası güvenilirlik formülünden yararlanılmıştır. Araştırmacılar arasındaki tutarlılık İngilizce kavramı için %83, İngilizce öğrenme kavramı için %86 olarak hesaplanmıştır. Miles ve Huberman’a (1994) göre, %80 üstü uyum araştırmanın güvenilirliği için yeterli görülmektedir.

Bulgular

Öğrencilerin bir yabancı dil olarak İngilizceye yükledikleri anlamları ve İngilizce öğrenmeye yönelik bakış açılarını ortaya çıkarmak üzere elde edilen metaforlar analiz edilerek bulgulara ulaşılmıştır. İngilizce ve İngilizce Öğrenme kavramlarına ilişkin bulgular sırasıyla sunulmuştur.

Üniversite Öğrencilerinin “İngilizce” Kavramına İlişkin Alguları

Üniversite öğrencilerinin “İngilizce” kavramına ilişkin algılarını belirlemek üzere 107 katılımcının ürettiği 96 metafor analiz edilmiştir. İncelenen metaforlar sekiz kavramsal kategori altında toplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin İngilizce kavramına ilişkin ürettikleri kategoriler ve metaforlar Tablo 2’de sunulmuştur:

Tablo 2.

“İngilizce” Kavramına İlişkin Kategoriler ve Metaforlar

Kategoriler	Metaforlar	f	%
Süreç	Tuhaf, kurtuluş, bir anne, bebek, su, araba, Türkçe, aynı kitabı tekrar okumak,	22	22.9

	hayat, uzun bir yol, kitap, zor, puzzle, indüksiyon akımı, şarkı, 1.4 dizel motor Corolla, motor, film çekmek, çikolata, farklı bir insan olmak, Araba sürmek, çiçek		
Çaba	Yazılım dili, dünyaya engel, sevgili, çiçek (3), kuş, saklambaç, çiçek büyütme, bisiklet sürmeyi öğrenmek, bitki, kadın, bisiklet, gıcık bir şey, ağaç (2), ateş, hobi, yüzmek	19	19.8
Gereklilik	Ekmek, su içmek, su (2), geleceğimizin anahtarı, sıcak yemek, önemli bir ekipman, oksijen, hayati bir ihtiyaç, İstanbul, telefon, ihtiyaç, temel ihtiyaçlar, okuma yazma, telefon kullanmak, çölde su	16	16.7
Genel Kültür	Yumurta kırmak, kitap, tutku, oyun hamuru, okyanus, sanat, başka bir hayat, okyanus, insan kitap okumak, kültür, yeni hayat, yenilik, şarap	14	14.6
Evrensellik	Yemek, dünya, evrensel kıyafet(2), bayrak taşıyan, ortak bir dil, evren, dünyanın ortak dili, zorunluluk,	9	9.4
İletişim	Araç, kapı, anahtar (2), bir insanı tanımak, tüm dünyaya açılan kapı, yaşam	7	7.3
Zorunluluk	Hapishane, üvey evlat, sevgili, su içmek, zorunluluk	5	5.2
Umutsuzluk	Kadın, yaşamak, fenerbahçe, öğrenmesi zor	4	4.2
	Toplam	96	100

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin İngilizceye ilişkin ürettikleri geçerli 96 metaforun süreç (22), çaba (19), gereklilik (16), genel kültür (14), evrensellik (9), iletişim (7), zorunluluk (5) ve umutsuzluk (4) gibi kategoriler etrafında toplandığı görülmektedir. Öğrencilerin “İngilizce”ye ilişkin oluşturdukları metaforik algı kategorilerinin altı tanesi nispeten olumlu (süreç, çaba, gereklilik, genel kültür, evrensellik ve iletişim), iki tanesi ise olumsuz (zorunluluk, umutsuzluk) anlam taşımaktadır. İngilizce kavramına ilişkin olumsuz anlam taşıyan kategorilerde yer alan metaforlar, üretilen tüm metaforların yaklaşık %10’unu oluşturmaktadır.

İngilizce kavramı ile ilgili süreç kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Bebek gibidir çünkü zamanla büyür ve gelişir (FF-E2),

Hayat gibidir çünkü yaşayarak öğrenirsin (İİBF-E2),

Şarkı gibidir çünkü ne kadar dinlersen o kadar aklında kalır (MF-E16).

Katılımcıların süreç kategorisinde “İngilizce” kavramına ilişkin ürettikleri 22 metafor nedenleriyle birlikte incelendiğinde, süreç kategorisindeki metaforların olumsuz anlam taşımadığı, genellikle zaman ayırmayı gerektiren ve zaman içerisinde gelişen bir bilgi birikimini işaret ettikleri görülmüştür. Örneklerde de görüldüğü üzere katılımcıların bir yabancı dil olarak İngilizce’yi belli bir düzende ve sürede tekrarlanan, ilerleyen, gelişen bir olgu olarak algıladıkları ortaya çıkmaktadır.

İngilizce kavramı ile ilgili çaba kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Bitki gibidir çünkü emek verdikçe gelişir (HUF-K1),

Çiçek gibidir çünkü ilgi gösterirsen gelişir (SBE-E1),

Ateş gibidir çünkü beslemezsen söner gider (MF-E17).

Katılımcıların çaba kategorisinde “İngilizce” kavramına ilişkin ürettikleri 19 metafor ve açıklamaları incelendiğinde, bu kategorideki metaforların, emek ve ilgi isteyen bir kavramı ifade

ettiği göze çarpmaktadır. Bu kategorideki örnekler İngilizce'yi öğrencilerin, öğrenmek için zorlu, sürekli çalışma ve gayret gerektiren bir olgu olarak algıladıkları belirlenmiştir.

İngilizce kavramı ile ilgili gereklilik kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Oksijen gibidir çünkü en az onun kadar gereklidir (İİBF-K7),

İstanbul gibidir çünkü bir gün herkesin yolu düşer (MF-E1),

Telefon gibidir çünkü her an yanındadır (MF-E2).

Katılımcılar gereklilik kategorisinde 16 metafor üretmişlerdir. Üretilen metafor ve açıklamaları incelendiğinde İngilizce olmazsa olmaz, yaşamdaki önemli bir özellik olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle öğrenciler İngilizce'yi olması veya bulunması önemli ve lüzumlu bir olgu olarak algıladıkları görülmektedir.

İngilizce kavramı ile ilgili genel kültür kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Kitap gibidir, çünkü okunan her sayfa biraz daha bir şey katar (EF-K2),

Başka bir hayat gibidir çünkü ufkunuzu genişletir (MF-E13),

Okyanus gibidir çünkü uçsuz bucaksız öğrenim imkanı sağlar (MF-K17).

Genel kültür kategorisinde katılımcılar 14 metafor üretmişlerdir. Üretilen metafor ve açıklamaları incelendiğinde katılımcıların İngilizce'yi yaşamda karşılaştığı ve karşılaşıacağı bir çok durumda işine yarayacak bir bilgi olarak algıladıkları söylenebilir. Onlara göre İngilizce hayatları boyunca işlerine yarayacak ve onlara yeni imkânlar sağlayabilecek bir bilgidir. Bu sebeple İngilizce'nin özünün kavranmasının ve doğru şekilde kullanılmasının hayat boyu kendilerine önemli getiriler sağlayacağını vurguladıkları görülmektedir.

İngilizce kavramı ile ilgili evrensellik kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Bayrak taşıyan gibidir çünkü bütün dünyadaki en popüler dildir (FF-E1),

Dünyanın ortak dili gibidir çünkü kolay ve yaygındır (MF-E19),

Evrensel kıyafet gibidir çünkü her yerde konuşuluyor (MF-K9).

Katılımcıların evrensellik kategorisinde ürettikleri dokuz metafor ve açıklamaları incelendiğinde İngilizceyi tüm insanlığı ilgilendiren bir kavram olarak gördükleri belirlenmiştir. Katılımcılara göre İngilizce dünya ölçüsünde, tüm dünyayı ilgilendiren ve dünya çapında bir ortaklık kurulmasına aracılık eden bir dildir. Bu nedenle İngilizce'yi dünyaya açılan bir kapı ve bir iletişim yolu olarak algılamaktadırlar.

İngilizce kavramı ile ilgili iletişim kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Araç gibidir çünkü dünya ile iletişim kurar (EF-K1),

Anahtar gibidir çünkü istediğimi bütün herkese anlatmanın anahtarıdır (İİBF-K2),

Tüm dünyaya açılan kapı gibidir çünkü diğer toplumlarla iletişim sağlar (MF-E12).

Katılımcıların iletişim kategorisinde ürettikleri yedi metafor ve açıklamaları incelendiğinde, evrensellik kategorisine benzer şekilde İngilizce'yi dünya ile iletişimi sağlayan bir araç olarak gördükleri söylenebilir. Onlara göre bir araç olarak İngilizce yaşamlarına yeni insanlar katmalarına, yeni bilgilere ulaşmalarına, yeni yerler tanımalarına olanak sağlamaktadır.

İngilizce kavramı ile ilgili zorunluluk (olumsuz) kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Hapishane gibidir çünkü bir yere sıkışkınsın ve orada kalmak zorundasın (MEMF-K3),

Su içmek gibidir çünkü yokluğunda hayatta kalamayız (EGF-K4).

İngilizce kavramı ile ilgili umutsuzluk kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Kadın gibidir çünkü asla tamamen anlayamazsın (MF-E11),

Fenerbahçe gibidir çünkü zevk almazsın ama yine de ümit edersin (İİEF-E8).

Zorunluluk ve umutsuzluk kategorilerine ilişkin katılımcılar sırasıyla beş ve dört olmak üzere toplam dokuz metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler diğerleri ile karşılaştırıldığında olumsuz anlamlar taşıdıkları görülmektedir. Tüm metaforların yaklaşık %10'unu oluşturan bu metaforlar, oldukça az sayıda katılımcının İngilizce kavramına olumsuz anlam yüklediklerini göstermektedir. Bu iki kategorideki metaforlar ve açıklamaları incelendiğinde, mecburiyet olarak gördükleri, süreçte zorlandıkları ve buna rağmen dışında kalamadıkları için olumsuz anlamlar yükledikleri görülmektedir.

Üniversite Öğrencilerinin “İngilizce öğrenme” Kavramına İlişkin Algıları

Üniversite öğrencilerinin “İngilizce öğrenme” kavramına ilişkin algılarını belirlemek üzere 107 katılımcının ürettiği 102 metafor analiz edilmiştir. İncelenen metaforlar dokuz kavramsal kategori altında toplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin İngilizce öğrenme kavramına ilişkin ürettikleri kategoriler ve metaforlar Tablo 3'te sunulmuştur:

Tablo 3.

“İngilizce Öğrenme” Kavramına İlişkin Kategoriler ve Metaforlar

Kategori	Metaforlar	f	%
Çaba	Uçmak, diyet, enstrüman öğrenmek, spor yapmak, aşk, samanlıkta iğne aramak, ağaç, futbol oynamak, hapis cezasını, bitmesine az kalmış kişi, spor yapmak, engelli koşu, maraton, bisiklet sürmek, karmaşık, bebek bakmak, Göztepe, spor yapmak, emeklemeyi öğrenmek, sevmek, zor, eğlenceli, küçük bir çocukla ve ilgilenmek, kas yapmak, matematik, araba sürmeyi öğrenmek, aşk, ceza, akıllı bir yol, yaşamak	29	28.4
Süreç	Bisiklet sürmek (2), evrenimiz, şiir (2), gelişim, büyüme, ekşi elma, hayat, uzaya gitmek, yokuşlu yol, kitap okumak, bilmediğin semtin sokaklarında gezmek, keşif, yürümek, macera, farklı bir ülkede yeniden doğmak, puzzle yapmak(2), atletizm, sevdiğimiz bir kitabı okumak, üç yaşında hissetmek, bebek	23	22.5

Evrensellik	dünyayı öğrenmek, şart, dünyayı anlamak, dünya ile iletişim kurmanın bir yolu, zorunluluk(3), kök, anadil öğrenmek (2)	10	9.8
Genel Kültür	Yenilenmek, anahtar, kültür, yeniliğe adım atmak, kitap okumak, başka bir ülkeye taşınmak, gezmek, ayrıcalık, ilaç, farkındalık	10	9.8
Gereklilik	Su içmek (3), yürümeyi öğrenmek, temel ihtiyaç, zorunluluk, su, fişek	8	7.8
Zorunluluk	Hastalık, yemek yemek(2), zorunlu bir iş, farz, oksijen, şart, zorunluluk	8	7.8
Umutsuzluk	Ormanda nefes alamamak, yürek, kötü, Türk adaleti, çileli bir yol, sınav, hastalık	7	6.9
Özgüven	Yemek yemek, uçmak, keşfetmek, farklılıktır, çöldeki vaha	5	4.9
İletişim	Kültürler arası köprü, yaşamak	2	2.0
Toplam		102	100

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların İngilizce öğrenme kavramına ilişkin ürettikleri geçerli 102 metaforun çaba (29), süreç (23), evrensellik (10), gereklilik (8), zorunluluk (8), genel kültür (10), umutsuzluk (7), özgüven (5) ve iletişim (2) gibi kategoriler altında toplandığı görülmektedir. Katılımcıların “İngilizce öğrenme”ye ilişkin oluşturdukları metaforik algı kategorilerinin yedi tanesi nispeten olumlu (çaba, süreç, evrensellik, gereklilik, genel kültür, özgüven ve iletişim), iki tanesi ise olumsuz (zorunluluk, umutsuzluk) anlam taşımaktadır. İngilizce öğrenme kavramına ilişkin olumlu anlam taşıyan metaforlar tüm metaforların yaklaşık %85’ini ve olumsuz anlam taşıyan metaforlar yaklaşık %15’ini oluşturmaktadır.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili çaba kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Diyet gibidir çünkü karşılığını almak için günlük yapmanız gereken bir takım işler vardır (EF-K8),

Enstrüman öğrenmek gibidir çünkü pratik yapmadıkça öğrenmen zorlaşır (HEMF-E1),

Ağaç gibidir çünkü dikimi kolay, yetiştirmesi zordur (İİBF- E5).

Katılımcıların çaba kategorisinde “İngilizce öğrenme” kavramına ilişkin ürettikleri 29 metafor ve açıklamaları incelendiğinde, İngilizce öğrenmek için çaba gösterilmesi gerektiğinin vurgulandığı görülmektedir. İngilizce öğrenme katılımcılara göre yoğun emeğin yanı sıra, uzun zaman ayırmayı ve tekrar etmeyi gerektirmez. Başka bir deyişle, öğrenme çabasını sürekli hale getirmeyi gerektirmektedir.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili süreç kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Bisiklet sürmek gibidir çünkü zamanla öğrenilir (EF-E2),

Yürümek gibidir çünkü yürüdükçe ilerler ve gelişir (İİBF-K1),

Bebek gibidir çünkü her geçen gün bilgin gelişir (SBMY-K1).

Süreç kategorisinde katılımcılar 23 metafor üretmişlerdir. Katılımcıların ürettikleri metaforlar ve açıklamaları incelendiğinde, İngilizce öğrenmeyi disiplinli ve düzenli bir süreç olarak algıladıkları görülmektedir. Katılımcılar için İngilizce öğrenmek belli bir amaç doğrultusunda sürekli ilerlemek ve gelişme göstermek olarak algılanmaktadır.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili evrensellik kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Dünyayı öğrenmek gibidir çünkü ortak dildir (EGF-K3),

Dünya ile iletişim kurmanın bir yolu gibidir çünkü dünyanın her yerinde konuşulan bir dildir (HEMF-K2).

Evrensellik kategorisinde katılımcılar 10 metafor üretmişlerdir. Katılımcıların ürettikleri metaforlar ve açıklamaları incelendiğinde, İngilizce öğrenmenin tüm dünya ile bütünleşebilmenin bir yolu olduğu vurgusu göze çarpmaktadır. Katılımcılar İngilizce öğrenerek dünyayı öğrenme ve anlamının mümkün olabileceği algısına sahiptirler.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili genel kültür kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Anahtar gibidir çünkü yeni kapılar açar (EF-K6),

Başka bir ülkeye taşınmak gibidir çünkü İngilizceyle birlikte yeni bir kültür öğrenirsin (MF-K13).

Genel kültür kategorisinde katılımcılar 10 metafor üretmişlerdir. Üretilen metafor ve açıklamaları incelendiğinde katılımcıların İngilizce öğrenmeyi yaşamlarındaki kültürlenme sürecine katkı sağlayan önemli bir unsur olarak algıladıkları görülmektedir. İngilizce öğrenmenin farklı kültürleri tanımaları ve yeni bilgilere ulaşabilmeleri gibi olanaklarla karşılaşmalarını sağlayarak, katılımcıların genel kültürlerinin gelişimine katkı sağladığını düşündükleri söylenebilir.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili gereklilik kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Su içmek gibidir çünkü her gün gereklidir (İİBK-K12),

Zorunluluk gibidir çünkü bütün dünya ülkelerinde yaygın bir dildir (İİBK-K2),

Yürümeyi öğrenmek gibidir çünkü yürümek ne kadar önemli ise İngilizce de o kadar önemlidir (EGF-E1).

Katılımcılar gereklilik kategorisinde sekiz metafor üretmişlerdir. Üretilen metafor ve açıklamaları incelendiğinde İngilizce öğrenmenin çağın gerektirdiği bir özellik olarak kazanmaları gereken bir beceri olduğu vurgusu göze çarpmaktadır.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili özgüven kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Uçmak gibidir çünkü onunla kendini özgür hissedersin (FF-E2),

Keşfetmek gibidir çünkü bilmediğim bir evrende var olduğumu hissediyorum (İİBF-E6).

Özgüven kategorisinde katılımcılar beş metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar ve açıklamaları birlikte incelendiğinde katılımcıların, İngilizce öğrenmeyi kendilerine olan inançlarını ve güvenlerini arttıran bir beceri olarak gördükleri belirlenmiştir. İngilizce öğrenmeyi kendine güven duymayı arttırarak, duyuşsal özelliklerini geliştirmelerini sağlayan bir etmen olarak görmektedirler.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili iletişim kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Yaşamak gibidir çünkü iletişimi sağlar (MF-K4),

Kültürler arası köprü gibidir çünkü yeni dil yeni ve farklı kültür ve insanlarla iletişim demektir (HEMF-K5).

Katılımcıların iletişim kategorisinde ürettikleri iki metafor ve açıklamaları incelendiğinde, İngilizce öğrenmeyi bir iletişim aracı olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Katılımcılar tarafından İngilizce öğrenmek farklı insanlar ve kültürler ile iletişimi ve etkileşimi güçlendiren bir unsur olarak algılanmaktadır.

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili zorunluluk kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Yemek yemek gibidir çünkü yemek yemeden yaşanmaz (EF-K1),

Oksijen gibidir çünkü bilmediğinde astım hastaları kadar zorlanırsın (İİBF-E1).

İngilizce öğrenme kavramı ile ilgili umutsuzluk kategorisine ilişkin katılımcıların ürettikleri örnek metafor ve açıklamaları:

Ormanda nefes alamamak gibidir çünkü ihtiyacın var ama yolu yok (EF-K3),

Çileli bir yol gibidir çünkü çekilmez (MF-E3),

Hastalık gibidir çünkü illet bir şeydir, seni yorar, strese sokar ve hasta eder (MF-K18).

İngilizce öğrenmeye yönelik zorunluluk ve umutsuzluk kategorilerinde katılımcılar sırasıyla sekiz ve yedi olmak üzere toplam 15 metafor üretmişlerdir. Bu kategoriler diğerleri ile karşılaştırıldığında olumsuz anlamlar taşıdıkları görülmektedir. Bu kategoriler tüm metaforların yaklaşık %15'ini oluşturmaktadır. İngilizce kavramıyla ilgili üretilen olumsuz metaforlarla (%10) karşılaştırıldığında, İngilizce öğrenmeye ilişkin olumsuz metaforların daha yüksek oranda kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bu iki kategorideki metaforlar ve açıklamaları incelendiğinde, İngilizce öğrenme sürecindeki yaşadıkları zorlukları ve umutsuzlukları metaforlarına yansıttıkları görülmektedir.

Katılımcılar tarafından üretilen İngilizce kavramına ilişkin tüm kavramsal kategoriler fakültelere göre incelendiğinde edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi, fen fakültesi ve spor bilimleri fakültesine kayıtlı olan öğrencilerin ürettikleri tüm metaforların olumlu anlam taşıdığı görülmüştür. Buna karşın olumsuz metaforların en çok sırasıyla mühendislik fakültesi (6 olumsuz metafor), hemşirelik fakültesi (1 olumsuz metafor) ve iktisadi ve idari bilimler fakültesi (1 olumsuz metafor) öğrencileri tarafından üretildiği tespit edilmiştir. Yine, katılımcılar tarafından üretilen İngilizce öğrenme'ye ilişkin tüm kavramsal kategoriler fakültelere göre incelendiğinde fen fakültesi, meslek yüksek okulları ve hukuk fakültesine kayıtlı olan öğrencilerin ürettikleri tüm metaforların olumlu anlam taşıdığı görülmüştür. diğer taraftan olumsuz metaforların en çok sırasıyla mühendislik fakültesi (5 olumsuz metafor), edebiyat fakültesi (3 olumsuz metafor), iktisadi ve idari bilimler fakültesi (2 olumsuz metafor) ve eğitim fakültesi (2 olumsuz metafor) öğrencileri tarafından üretildiği tespit edilmiştir. İngilizce ve İngilizce öğrenme kavramlarına ilişkin üretilen olumsuz metaforlar cinsiyete göre incelendiğinde kadın ve erkeklerin benzer oranda olumsuz metafor ürettikleri görülmüştür. Bu da, kadın ve erkek öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecinden benzer şekilde etkilendiklerini, benzer algılayışa sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Üniversite öğrencilerinin “İngilizce” ve “İngilizce öğrenme”ye yönelik metaforik algılarını belirlemeye yönelik bu çalışmada İngilizce kavramına ilişkin süreç, çaba, gereklilik, genel kültür, evrensellik, iletişim, zorunluluk ve umutsuzluk kategorilerinde toplam 96 adet metafor elde edilirken, İngilizce öğrenmeye ilişkin ise çaba, süreç, evrensellik, genel kültür, gereklilik, zorunluluk, umutsuzluk, özgüven ve iletişim kategorilerinde toplam 102 adet metafor üretilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin tüm kavramsal kategoriler birlikte ele alındığında; katılımcılar, evrensel bir değer olarak gördükleri İngilizce’nin, genel kültürlerine katkıda bulunduğunu, iletişim kurmalarını sağladığını, bu nedenlerle önemli bir gereklilik olduğunu ve öğrenmek için çaba gerektiren bir süreçten geçilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bulguyu destekler nitelikte Altundağ (2014) da İngilizceyi kültürün insanlarıyla etkili bir iletişim kurama aracı olarak görmektedir. Bunun yanı sıra, içsel motivasyonun yabancı dil öğrenmede önemli bir etken olduğu (Biçer, 2016; Tunçel, 2014) ve motivasyonun hedefe ulaşmaya kadar çaba göstermeyi sağladığı alanyazında belirtilmektedir (Ekiz ve Kulmetov, 2016; Long, Ming ve Chen, 2013; Takahashi, 2018; Wong, 2014; Vibulphol, 2016). Limon (2015), eğlenceli bir etkinlik, işlevsel bir araç, birikim ve gereksinim gibi olumlu kategoriler ile İngilizce’ye yönelik öğrenci algılarını ortaya koymuştur. Aktekin (2013) ise çalışmasında İngilizce öğrenmeye ilişkin sabır ve tekrar gerektirdiği, yeni bir kültür öğrenme, yeni ülkeler keşfetme, yeni bir insan olma ve benzeri olumlu metaforlara ulaşmıştır. Erdem’in (2018) çalışmasında İngilizce öğrenmeye yönelik “su, dünya, temel ihtiyaç, gereklilik” gibi olumlu metaforlara ulaşılmıştır.

Diğer yandan bu süreçte bazı öğrenciler zaman zaman İngilizce ve İngilizce öğrenmeyi zorunluluk olarak algıladıklarını ve bazı öğrenme sıkıntıları nedeniyle umutsuzluğa kapıldıklarını ifade etmişlerdir. Umutsuzluğa yol açtığı düşünülen kaygı, yüksek düzeyde olduğunda dil öğrenmeyi olumsuz etkilemektedir (Aydın ve Zengin, 2008). Benzer şekilde Aktekin (2013), “imkansız için mücadele etmek, zor ve uzun bir yolculuk ve platonik aşk” gibi olumsuz algılara ulaşmıştır. Limon (2015) ise İngilizceyi zor ve karmaşık bir dil olarak algıladıkları, zorlu ve sıkıcı bir süreç olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Erdem’in (2018) bulgularında “zorunluluk, gereksizlik” gibi olumsuz metaforik algılar yer almaktadır.

İngilizce kavramına ilişkin tüm kavramsal kategoriler fakültelere göre incelendiğinde edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi, fen fakültesi ve spor bilimleri fakültesine kayıtlı olan öğrencilerin ürettikleri tüm metaforların olumlu anlam taşıdığı, olumsuz metaforların en çok sırasıyla mühendislik fakültesi, hemşirelik fakültesi ve iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencileri tarafından üretildiği görülmüştür. İngilizce öğrenmeye ilişkin tüm kavramsal kategoriler arasında fen fakültesi, meslek yüksek okulları ve hukuk fakültesine kayıtlı olan öğrencilerin olumlu metaforlar ürettiği, olumsuz metaforların en çok sırasıyla mühendislik fakültesi, edebiyat fakültesi, iktisadi ve idari bilimler fakültesi ve eğitim fakültesi öğrencileri tarafından üretildiği belirlenmiştir. Bu bulgu ile tutarlı şekilde Ayırır, Arıoğul ve Ünal (2012) çalışmalarında Hacettepe Üniversitesi hazırlık sınıfı öğrencilerinin yabancı dil öğrenmeye ilişkin çabalarını ve stratejilerini inceledikleri çalışmalarının sonuçlarında mühendislik gibi bölümlerde okuyacak öğrenciler için yabancı dilin ikinci planda kaldığı, dil öğrenme ile ilgili mesleki bir kaygı duymadıkları için kullandıkları stratejilerin azaldığı vurgulanmaktadır. İngilizce ve İngilizce öğrenme kavramlarına ilişkin üretilen olumsuz metaforlar cinsiyete göre incelendiğinde kadın ve erkeklerin benzer oranda olumsuz metafor ürettikleri görülmüştür. Bu da, kadın ve erkek öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecinden benzer şekilde etkilendiklerini, benzer algılayışa sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

Öneriler

Öğrencilerin İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin algılarında süreç ve çaba kavramlarına vurgu yapıldığı göz önüne alındığında, İngilizce öğretim süreçlerinin daha nitelikli hale getirilmesi ve sürece öğrenci katılımı sağlanarak çabalarının dikkate alınması önerilebilir. Tüm öğrencilerin en iyi şekilde öğrenebilmesinin sağlanması için, fakülteler arasında gözlenen farklılıkların derinlemesine araştırılması ve alanlara özgü farklılıkların öğretim sürecinde dikkate alınması önerilebilir. İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin olumsuz algıların kaynaklarının / nedenlerinin derinlemesine incelenmesi ve olumluya dönüştürülmesi için öğrenme ortamı, öğretmen faktörü gibi konularda gerekli önlemlerin alınmasına yönelik çalışmalar yapılması önerilebilir. Bunların yanı sıra, hazırlık sınıflarında İngilizce öğrenme düzeyini en üst seviyeye taşımaya yardımcı olacak bulgulara ulaşmak amacıyla, yapılacak yeni çalışmalarda öğrencilerin İngilizce ve İngilizce öğrenmeye ilişkin metaforik algılarıyla birlikte, bu çalışmada bir değişken olarak ele alınmayan öğrenci akademik başarısı karşılıklı olarak incelenebilir.

Kaynaklar / References

- Acat, M.B. ve Demiral, S. (2002). Türkiye’de yabancı dil öğreniminde motivasyon kaynakları ve sorunları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 31, 312-329.
- Ahkemlioğlu, H. (2011). *Yabancı dil öğrencilerinin yabancı dil öğretmenine ilişkin metaforik algıları*, Yüksek lisans tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akbaba Altun, S. ve Apaydın, Ç. (2013). Kız ve erkek öğretmen adaylarının “eğitim” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 19(3), 329-354.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 45-57.
- Aktekin, N.Ç. (2013). İngilizce öğretmenlerinin ve yabancı dil öğrenen öğrencilerin tutum ve inançlarının metafor yoluyla ortaya çıkarılması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(2), 405-422.
- Alger, C.L. (2006). Secondary teachers’ conceptual metaphors of teaching and learning: Changes over the career span. *Teaching and Teacher Education*, 25, 743-751.
- Altundağ, P. (2014). Yabancı dil olarak korece öğretiminde kültür öğretimi. *Dil Dergisi*, 165, 25-35.
- Arıbaş, S. ve Tok, H. (2004). İlköğretim birinci kademesinde yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunların değerlendirilmesi. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Arslan, M.M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 171, 100-108.
- Arslan, M. ve Akbarov, A. (2010). Türkiye’de yabancı dil öğretiminde motivasyon-yöntem sorunu ve çözüm önerileri. *Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 24, 179-191.
- Arnett, R.C. (1999). Metaphorical guidance: Administration as building and renovation. *Journal of Educational Administration*, 37(1), 80-89.
- Aydın, I.S. ve Pehlivan, A. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının “öğretmen” ve “öğrenci” kavramlarına ilişkin kullandıkları metaforlar. *Turkish Studies*, 5(3), 818-842.
- Aydın, S. ve Zengin, B. (2008). Yabancı dil öğreniminde kaygı: bir literatür özeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4 (1), 81-94.
- Ayırır, İ. O., Arıoğlu, S. ve Ünal, D. Ç. (2012). Cinsiyetin ve öğrenim alanlarının hazırlık öğrencilerinin yabancı dil öğrenme stratejisi kullanımına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(42), 60-71.
- Başaran Uygur, A.R. ve Baysal, S. (2017). Ortaokul öğrencilerinin İngilizce öğretmeni kavramına ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(52), 730-736.
- Bektaş, M. (2017). The perceptions of high school students for the concept of English through metaphors: Tokat sample. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2).
- Berg, B.L. ve Lune, H. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (H. Aydın, Çev. Ed.) Konya: Eğitim Yayınevi.
- Biçer, N. (2016). Yabancılarla Türkçe öğretiminde motivasyona ilişkin öğrenci görüşleri ve sınıf içi gözlemler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(1), 84-99.
- Brown, H.D. (1973). Affective variable in second language acquisition. *Language Learning*, 23(2), 231-244.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Demirel, Ö. (2000) *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programı: TÖMER örneği. *Dil Dergisi*. 166(1), 5-15.
- Dişlen, G. (2013). The reason of lack of motivation from the students’ and teacher voices. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 35-45.
- Dörnyei, Z. (1994). Motivation and motivation in the Foreign Language Classroom. *The Modern Language Journal*, 78(3), 272-284.
- Ekiz, D. ve Koçyiğit, Z. (2013). Sınıf öğretmenlerinin “öğretmen” kavramına ilişkin metaforlarının tespit edilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(2), 439-458.

- Ekiz, S., & Kulmetov, Z. (2016). The factors affecting learners' motivation in english language education. *Journal of Foreign Language Education and Technology*, 1(1), 18-38.
- Erdem, C. (2018). Identifying university students' perceptions of 'English' through metaphors. *International Online Journal of Education and Teaching*, 5(3), 565-577.
- Ertürk, R. (2017). İlkokul öğrencilerinin "öğretmen" kavramına ilişkin metaforik algıları. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8 (3), 1-15.
- Gömlüksiz, M.N. (2013). Öğretmen adaylarının yabancı dil kavramına ilişkin metaforik algıları. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 649-664.
- Gür, H. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmen ve öğretmenlik mesleği ile ilgili metaforları: Kosova örneği, *e-Journal of New World Sciences Academy (NWSA)*, 7(3), 885-897.
- Hongqin, Z., & Jianbin, H. (2008). Interpreting metaphor in use by mandarin teachers of English. *Polyglossia*, 15, 1-9.
- Karatay, H. ve Kartalhoğlu, N. (2016). Yabancı dil olarak türkçe öğrenme tutumu ile dil becerileri arasındaki ilişki. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(16), 203-213.
- Koç, E.S. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğretmenlik mesleği kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 47-72.
- Korkut, A. ve Keskin, İ. (2016). Üniversite öğrencilerinin kariyer algıları: Metaforik bir analiz çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (33), 194-211.
- Kövecses, Z. (2002). *Metaphor a practical introduction*. New York: Oxford University.
- Levine, P. M. (2005). Metaphors and Images of classrooms. *Kappa Delta Pi Record*, 41(4), 172-175. DOI: 10.1080/00228958.2005.10532066
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2005). *Metaforlar hayat, anlam ve dil*. (Çev: G. Y. Demir). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Limon, İ. (2015). 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin yabancı bir dil olarak İngilizceye yönelik metaforik algıları. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(2), 367-379.
- Long, C., Ming, Z., & Chen, L.(2013). The study of student motivation on English learning in junior middle school -- A case study of no.5 middle school in Gejiu. *English Language Teaching*, 6(9), 136-145.
- Martinez, M.A., Sauleda, N., & Huber, G. L. (2001). Metaphors as blueprints of thinking about teaching and learning. *Teaching and Teacher Education*, 17, 965-977.
- Mehdiyev, E., Uğurlu, C.T ve Usta, G. (2017). İngilizce öğretiminde motivasyon ölçeği ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 54, 21-37.
- Merriam, S.B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev: S. Turan). Ankara: Nobel Yayınevi.
- Miles, M.B., ve Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage.
- Nazari, A. ve Allahyar, N. (2012). Increasing willingness to communicate among english as a foreign language (EFL) students: effective teaching strategies. *Investigations in University Teaching and Learning* 8, 18-29.
- Neisser, J.U. (2003). The swaying form: Imagination, metaphor, embodiment. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 2(1), 27-53.
- Nikitina, L., & Furuoka, F. (2008). A language teacher is like: Examining Malaysian students' perceptions of language teachers through metaphor analysis. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 5(2), 192-205.
- Özdemir, M. (2012). Lise öğrencilerinin metaforik okul algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37 (163), 98-109.
- Pehlivan, H., & Köseoğlu, P. (20017). Students' metaphorical perceptions related to reward and punishment in education. *Int. J. Adv. Res.* 5(9), 60-69. <http://dx.doi.org/10.21474/IJAR01/5300>
- Polat, S, Apak, Ö. ve Akdağ, M. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının Akademisyen kavramına ilişkin algılarının metafor analiziyle incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 57-78.
- Polat, H. (2015). Anadili Rusça olanların Türkçe sözlü anlatımında karşılaştıkları sorunlar. *Dil Dergisi*, 166(2), 37-47.

- Saban, A, Koçkeber, B.N. ve Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 461-522.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Strenski, E. (1989). Disciplines and communities, armies and monasteries and the teaching of composition. *Rhetoric Review*, 8(1), 137-146.
- Takahashi, T. (2018). Motivation of students for learning English in Rwandan Schools. *Issues in Educational Research*, 28(1), 168-186.
- Taşkın, A., ve Köse, E. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının hedef ve değerlendirme kavramlarına ilişkin metaforları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), 116-130.
- Thomson, M.M. (2016). Metaphorical images of schooling: Beliefs about teaching and learning among prospective teachers from the United States displaying different motivational profiles. *Educational Psychology*, 36(3), 502-525.
- Tok, H. (2010). Üniversite öğrencilerinin İngilizce dersine ilişkin duyuşsal tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Milli Eğitim*, 185; 90-106.
- Tunçel, H. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe'ye yönelik motivasyon algısı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (28), 177-198.
- Ushida, E. (2005). The role of students' attitudes and motivation in second language learning in online language courses. *CALICO Journal*, 23 (1), 49-78.
- Vibulphol, J. (2016). Students' motivation and learning and teachers' motivational strategies in English classrooms in Thailand. *English Language Teaching*, 9(4), 64-75.
- Wegner, E., & Nuckles, M. (2015). Knowledge acquisition or participation in communities of practice? Academics' metaphors of teaching and learning at the university. *Studies in Higher Education*, 40(4), 624-643.
- Wong, R.M.H (2014). Motivation to learn English and school grade level: The case of newly arrived Hong Kong students. *Porta Linguarum*, 21, 37-50.
- Yalçın, M. ve Erginer, A. (2012). İlköğretim okullarında okul müdürüne ilişkin metaforik algılar. *Öğretmen Eğitimi ve Eğitimcileri Dergisi*, 1(2), 229-256.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E. (2013). Determining the motivation levels and motivation types of high school students in English classes. *Karaelmas Journal of Educational Sciences*, 1, 130-139.
- Yılmaz, F., Göçen, S. ve Yılmaz, F. (2013). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algıları: Bir metaforik çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 151-164.

Yazarlar

Hülya PEHLİVAN, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Öğretim Elemanıdır. Çalışma Alanları: Eğitim Programları, Öğretmen Yetiştirme, Duyuşsal Özellikler, Tutumlar.

Zeynep ŞEN AKÇAY, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Öğretim Elemanıdır. Çalışma Alanları: Eğitim Programları, Öğretmen Eğitimi, Fizik Eğitimi, Fen Eğitimi, Üstün Yetenekliler.

İletişim

Öğr. Gör. Dr. Hülya PEHLİVAN, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi Eğitim Bilimleri Bölümü 06800 Çankaya ANKARA
e-posta: hulyapeh@hacettepe.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Zeynep ŞEN AKÇAY, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi Eğitim Bilimleri Bölümü 06800 Çankaya ANKARA
e-posta: zeynepesen@hacettepe.edu.tr

Nilay NEYİŞÇİ, Hacettepe Üniversitesi Eğitim
Fakültesi Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı Öğretim
Elemanıdır. Çalışma Alanları: Eğitim ve Okul
Yönetimi, Sosyal Ağlar, Liderlik, Eğitim
Sosyolojisi

Arş. Gör. Dr. Nilay NEYİŞÇİ, Hacettepe
Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi Eğitim Bilimleri
Bölümü 06800 Çankaya ANKARA
e-posta: nilbasar@hacettepe.edu.tr

Summary

Purpose and Significance. Language is a social system that provides communication between individuals and is accepted as a set of verbal and written symbols used by individuals living in a certain society to explain or convey their feelings, thoughts, needs and experiences. People use language as an effective tool in learning and teaching emotions, thoughts, experiences and cultural values. It was recorded that around 7,000 languages were spoken in the world. This brought up the necessity of learning a foreign language. The main objective of foreign language learning is to communicate effectively with the people of that culture by using the target language correctly and appropriately. In the literature, English have been recorded as one of the most popular languages spoken by about 427,000,000 people in the world. English is also preferred as a popular foreign language in Turkey and with the undergraduate education, approximately 700-800 hours foreign language education is given for 10 years. However, the desired level and quality could not be achieved. In this study, it is tried to be examined through metaphors how students in English education environments comprehend learning English.

Metaphor consists of the combination of the word “meta” meaning change and the word “pherein” meaning transfer in Greek and it means to move from one place to another. Metaphors are the most powerful tools for learning and teaching. Metaphors that create contradictions in the minds of students cause students to become ready and open to learning. Thus, students are beginning to comprehend new ideas and information in a more engaging and understandable way. Metaphors, on the one hand, lead the individual to think creatively, imagine and make sense of knowledge within his/her own life, while on the other hand it evokes creativity by preventing the individual from self-limit, and enables to find themselves in the depths of the language. The aim of this study was to determine the metaphorical perceptions of university students in the foreign language program about “English” and “learning English” and to answer the following questions;

1. What are the metaphors of the students at the School of Foreign Languages about the concepts of “English” and “learning English”?
2. In which conceptual categories can these metaphors be gathered in terms of common characteristics?
3. In terms of these metaphors and categories, how is the perception of students at the School of Foreign Languages about the concepts of learning English and English?

Methodology. This research, which aims to determine the metaphoric perceptions of the university students, was designed as a qualitative study. In this study, phenomenological research design is used which is one of the frequently used approach in qualitative methods. In the study group, there are 107 university students (60 female and 47 male) attending English Preparatory Program in 2017-2018 academic year at Hacettepe University School of Foreign Languages. The Form of Metaphorical Perception about English and Learning English was used for the data collection. The students were asked to complete the sentences "English/ learning English is like ... Because..." in accordance with their own thoughts. Data were collected in the spring of 2017-2018 academic year. Applications in all groups lasted an average of 10 minutes. In the analysis of the data obtained in accordance with the purpose of the research, content analysis from inductive techniques was used. In the content analysis, coding and sorting, sample metaphor image compilation, category development and ensuring validity and reliability stages were followed. Miles and Huberman (1994) reliability equation was used to determine reliability. Reliability between the two researchers was calculated as 83% for English and 86%

for learning English. According to Miles and Huberman (1994), over 80% compliance is considered sufficient for the reliability of the research.

Results. It is seen that the 96 metaphors produced by university students related to the concept of English are gathered around categories such as process (22), effort (19), necessity (16), general knowledge (14), universality (9), communication (7), obligation (5) and despair (4). Six of the categories for English are relatively positive (process, effort, necessity, general knowledge, universality and communication) and two of them (obligation and despair) are negative. Metaphors in the categories with negative meaning regarding the concept of English constitute approximately 10% of all metaphors. It is seen that the 102 metaphors produced by university students related to the concept of learning English are gathered around categories such as effort (29), process (23), universality (10), necessity (8), obligation (8), general knowledge (10), despair (7), self-reliance (5) and communication (2). Seven of the categories for learning English are relatively positive (effort, process, universality, necessity, general knowledge, self-reliance and communication) and two of them (obligation and despair) are negative. Metaphors in the categories with positive and negative meanings regarding the concept of learning English constitute approximately 85% of all metaphors respectively. When the conceptual categories related to the concept of English are examined by faculties, it is seen that all the metaphors produced by the students enrolled in the Faculty of Letters, Faculty of Education, Faculty of Science and the Faculty of Sport Sciences have a positive meaning. On the other hand, negative metaphors were produced by the Faculty of Engineering (6 negative metaphors), Faculty of Nursing (1 negative metaphor) and Faculty of Economics and Administrative Sciences (1 negative metaphor). When the negative metaphors related to the concept of English are examined according to gender, it is seen that women and men students produce negative metaphors at similar rate. When the conceptual categories related to the concept of learning English are examined by faculties, all metaphors produced by the students of Faculty of Science, Graduate Schools and Faculty of Law have positive meanings. Conversely, most of the negative metaphors were produced by students of the Faculty of Engineering (5 negative metaphors), Faculty of Letters (3 negative metaphors), Faculty of Economics and Administrative Sciences (2 negative metaphors) and Faculty of Education (2 negative metaphors) respectively. It was determined that the participants who produced negative metaphors according to their gender were in a similar ratio.

Discussion and Conclusion. According to the results of this research, the metaphorical perceptions of preparatory program students towards English and learning English are generally positive and learning English for these students is an inevitable necessity in today's conditions. When examined in terms of gender, it can be said that men and women have a similar perspective about English and learning English and are affected similarly from the process.